

Deze rubriek brengt naar goede gewoonte in elk nummer een overzicht van nieuwe informatie, die ook nog nuttig is bij de uitoefening van ons beroep. Zonder volledigheid te willen nastreven, bespreken we de belangrijkste wijzigingen op het vlak van boekhoudrecht, fiscaal recht, sociaal-zekerheidsrecht en vennootschapsrecht, maar ook de stand van zaken van sommige wetsontwerpen. Het gaat voornamelijk om wijzigingen die zich hebben voorgedaan in de drie maanden vóór de publicatie van dit nummer.

AANVULLEND PENSIOEN

GEAMENDEERD WETSONTWERP, GEPENSIONEERDEN MOGEN WERKEN

* **Belangrijke amendementen.** De Regering heeft bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers op 5 juli 2001 een wetsontwerp ingediend betreffende de aanvullende pensioenen. Om de steun van de sociale partners te verkrijgen, is een aantal amendementen al opgenomen. Het gaat met name om de afschaffing van de ongelijkheid tussen bruggepensioneerden en gepensioneerden en de mogelijkheid het aanvullend pensioen te storten vanaf 60 jaar, door middel van een overgangperiode tot 31 december 2009 voor de pensioenplannen die een pensioenering op de leeftijd van 55 jaar bepalen. Voor de plannen die momenteel worden uitgewerkt zal de grens van 58 jaar getolereerd worden indien ze worden afgesloten binnen de zes maanden na de publicatie van de nieuwe wet. Eenmaal die termijn voorbij is, zal de leeftijdsgrens van 60 jaar als algemene regel gelden. Het oorspronkelijke ontwerp wou een einde stellen aan een courante praktijk in tal van ondernemingen, die een werknemer (bediende) een pensioenkapitaal beloven om hem te bedanken voor zijn werk in het bedrijf. Een dergelijk individueel engagement zal niet langer systematisch kunnen en evenmin tijdens de laatste 36 maanden vóór het pensioen of brugpensioen. Bovendien moet vooraf een collectief pensioenplan bestaan in de onderneming.

Meer info: Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1340/001 e.v.

* **Gepensioneerden mogen werken.** Het voorstel van het kamerlid Moerman voor de afschaffing van de grenzen die bestaan inzake werk dat is toegelaten door gepensioneerden vanaf 65 jaar, werd onder applaus van de Minister van Sociale Zaken ingediend bij de Commissie van Sociale Zaken van de Kamer. Daar wordt over het voorstel gedebatteerd in de loop van de maand oktober. Tegenwoordig mag een gepensioneerde zonder kind ten laste niet meer dan 293.513 F per jaar verdienen (234.810 BEF voor zelfstandigen), op straffe van de terugbetaling van het teveel. Erger nog, wanneer hij de grens van 337.540 BEF (270.031 BEF voor zelfstandigen) overschrijdt, wordt heel zijn pensioen geschorst. De beroepsinkomsten van gepensioneerden zullen uiteraard worden belast en onderworpen aan de sociale bijdragen.

AUTOTAKS

LPG EN DIESEL: ZEER VERSCHILLENDE AANPAK

* **"LPG"-voertuigen.** In het kader van haar milieubeleid aan de hand van fiscale maatregelen, is de Regering van plan om de belasting op inverkeerstelling aanzienlijk te verlagen (eenmalige taks die betaald wordt bij de aankoop van een auto) voor de voertuigen die een properder brandstof verbruiken (LPG). Ook wordt een vrijstelling ingevoerd die zorgt voor een fiscale neutraliteit van de belasting op inverkeerstelling bij een overdracht van een belastbaar vervoermiddel tussen echtgenoten of ex-echtgenoten. Dit voorontwerp is goedgekeurd door de Ministerraad op 19 juli 2001 en wijzigt de artikelen 98 en 100 van het Wetboek van de met de Inkomstenbelastingen Gelijkgestelde Belastingen.

Meer info: Kabinet van de Minister van Financiën, persmededeling van 19 juli 2001.

* **Dieselveertuigen.** In antwoord op de prejudiciële vraag die het Hof van Beroep van Gent had gesteld, heeft het Arbitragehof laten weten dat de accijnscompenserende belasting voor een bepaalde categorie van voertuigen met dieselmotor (auto's, gemengde auto's en minibussen), voor een vast bedrag en onafhankelijk van hun verbruik, niet het grondwettelijk gelijkheidsbeginsel schendt. Het Hof is zelfs van oordeel geweest dat het om een doeltreffende maatregel gaat voor meer financiële middelen van de staat, met een evenwichtige verdeling van de lasten tussen de benzine- en dieselveertuigen. Deze accijnscompenserende taks tast trouwens de concurrentiepositie van het wegtransport in België niet aan. Volgens de Minister van Financiën zouden de 150.000 bezwaarschriften die de belastingplichtigen hebben ingediend allemaal verworpen kunnen worden zonder werkoverlast bij zijn administratie te veroorzaken. Daarom zal een officieel bericht binnenkort in het Belgisch Staatsblad worden gepubliceerd.

Meer info: Arbitragehof, arrest nr. 73/2001 van 30 mei 2001.

BELASTINGKREDIET OP EIGEN MIDDELEN NIET DE LIEVELING VAN DE VENNOOTSCHAPPEN?

Als een van de maatregelen die de mogelijkheid van autofinanciering van de ondernemingen kunnen verbeteren en zo de economische groei verzekeren, voorziet de wetgever de toekenning van een fiscaal voordeel in de vorm van een belastingkrediet dat volledig aftrekbaar is van de vennootschapsbelasting (zonder dat daarom het overschot kan worden terugbetaald): 7,5 % van de toename van de eigen middelen met niettemin een maximum van 800.000 BEF. Deze maatregel die is vastgelegd in artikel 289bis WIB 92 en van toepassing is sinds het aanslagjaar 1997, oogst duidelijk niet het verwachte succes. En dat is nog zacht uitgedrukt, want volgens het recente verslag van het Rekenhof hierover, maken de betrokken vennootschappen (de vennootschappen die progressief verlaagde tarieven genieten in de zin van artikel 215 WIB 92) er zeer weinig gebruik van (minder dan 1 %), zelfs al is de laatste jaren een bepaalde stijging merkbaar. Als redenen hiervoor vermeldt het Hof het gebrek aan een duidelijke omzendbrief en aan mechanismen waarmee duidelijk het effect van de uitstellen van belastingkrediet geïdentificeerd kan worden. In het verslag worden dan ook de

moeilijkheden en voordelen van dit stelsel in de schijnwerpers gesteld. Ze staan ook te lezen in het uitvoerige artikel dat we er eerder al aan wijdden in deze rubriek. De lectruur ervan is een aanrader, want volgens de Minister van Financiën zal met de beschouwingen van het Rekenhof rekening worden gehouden bij de werkzaamheden voor het ontwerp tot hervorming van de vennootschapsbelasting.

Meer info: <http://www.rekenhof.be> en De Belgische Accountant, n°s 2 – 3, 1996.

BELGISCHE AUDIOVISUELE WERKEN HET PARLEMENT ONDERZOEKT EEN ONTWERP VOOR FISCALE AANMOEDIGING

Dit ontwerp voorziet in de invoering in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen van een maatregel waardoor de ondernemingen een vrijgestelde voorziening zouden kunnen aanleggen door onttrekking aan de jaarlijkse winst, wanneer ze investeren in de productie van een Belgisch audiovisueel werk. Deze provisie zou niet meer mogen bedragen dan 50 % van de belastbare winst of maximaal 743.680 EUR (dit is 30.000.000 BEF).

De vrijstelling wordt slechts behouden indien de op de datum van afsluiting van een bepaald boekjaar aangelegde voorziening binnen twee jaar na die datum in een raamovereenkomst voor de productie van audiovisuele werken wordt geïnvesteerd en aan de volgende voorwaarden beantwoordt:

- a) de raamovereenkomst moet zijn gesloten met en de investering moet in het voordeel zijn van een binnenlandse vennootschap van audiovisuele productie;
- b) de investering mag niet meer bedragen dan 40 % van het algemene uitgavenbudget voor het audiovisuele werk in kwestie. Ze kan de vorm aannemen van een lening, een deelneming in de binnenlandse vennootschap voor de productie van audiovisuele werken of elke andere juridische vorm;
- c) de vergoeding voor de investering moet afhangen van de opbrengst van de exploitatie van het werk;
- d) de vrijmaking van het geïnvesteerde kapitaal kan in verschillende fasen plaatsvinden binnen een termijn van maximaal drie jaar te rekenen vanaf de datum van de raamovereenkomst;
- e) de vennootschap moet zich verbinden om in België uitgaven te doen ten belope van 150 % van het geïnvesteerde bedrag.

Meer info: Wetsontwerp tot aanvulling van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992, wat de steun aan de productie van audiovisuele werken betreft, Parl. St., Kamer, nr. 1303/001, 15 juni 2001.

BIJKOMENDE KOSTEN BIJ AANKOOP VAN GRONDEN DE ADMINISTRATIE EN DE MINISTER VOLHARDEN EN ONDERTE- KENEN ...

De Minister van Financiën heeft naar aanleiding van een vraag in de Commissie voor de Financiën en de Begroting te kennen gegeven dat hij het standpunt van zijn administratie deelt over het fiscaal regime van de bijkomende kosten bij de aankoop van gronden (registratierechten, enz.). In tegenstelling tot het Hof van Cassatie, dat in juni 2000 tot driemaal toe heeft beslist dat die bijkomende kosten aftrekbaar zijn, menen de Administratie en de Minister dat

overeenkomstig de bepalingen van het boekhoudrecht de bijkomende kosten bij de aankoop van gronden niet aftrekbaar zijn. Geen sprake van aftrek dus, noch van afschrijving, ten hoogste een waardevermindering in geval van daadwerkelijke en duurzame waardevermindering ...

Meer info: Beknopt verslag, Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 3 juli 2001, Mondelinge vraag nr. 5058, Moerman.

E-GOVERNMENT ELEKTRONISCHE IDENTITEITSKAART, SOCIALE ZEKERHEID, WEBSITE VAN HET MINISTERIE VAN FINANCIËN, ...

* **Elektronische identiteitskaart.** De federale Minister van Ambtenarenzaken, Luc Van den Bossche, heeft aangekondigd dat de elektronische identiteitskaart tegen halfweg 2002 verspreid zal worden. De kaart zal even groot zijn als een bankkaart en vier functies vervullen: identificatie, authenticatie, bewijs van hoedanigheid en programmasupport. Dankzij een elektronische chip kunnen administratieve documenten via Internet worden opgevraagd.

* **Sociale zekerheid.** In het e-governmentproject van de sociale zekerheid heeft de RSZ onlangs een informatiecampaagne gestart die de stapsgewijze invoering van elektronische uitwisseling van gegevens tussen de werkgevers en de instellingen voor sociale zekerheid aankondigt. De geleidelijke veralgemening van de Onmiddellijke Aangifte van Tewerkstelling (Dimona) zal op 1 oktober 2001 van start gaan. Vanaf 2003 zal de driemaandelijke RSZ-aangifte aanzienlijk worden gewijzigd. In de loop van de periode 2003-2005 zullen ook elektronische aangiften worden ingevoerd voor de inlichtingen die de werkgever moet verstrekken wanneer een werknemer onderworpen is aan sociale risico's.

<http://www.rsz.fgov.be>. De werkgevers kunnen ook bellen naar het Contact Center op het nummer 02/511 51 51.

* **Website van het Ministerie van Financiën.** Naast bepaalde informatie over de euro (zie infra), is de website van het Ministerie van Financiën ook een bezoekje waard voor de nieuwigheden die regelmatig op de site te vinden zijn. Tegenwoordig is het volgende te raadplegen:

- a) een programma dat de personenbelasting berekent (inkomsten 2000 – aanslagjaar 2001);
- b) een informatiebrochure over de belasting van de niet-inwoners/natuurlijke personen (inkomsten 2000 – aanslagjaar 2001);
- c) de lijst van de gratis en betalende publicaties van de fiscale administraties;
- d) een bericht aan de werkgevers en andere schuldenaars van inkomsten over de voordelen van alle aard met betrekking tot:
 - 1) de basisbedragen van het voordeel van alle aard dat voortvloeit uit het gebruik van een kosteloos ter beschikking gesteld voertuig (K.B. van 2 februari 2001);
 - 2) de forfaitaire raming van het voordeel dat voortvloeit uit een renteloze lening of een lening tegen verminderde rentevoet (K.B. 16 maart 2001).

Last but not least, vindt men er ook de tekst van het dubbelbelastingsverdrag tussen België en Nederland. In verge-

lijking met de versie van 19 oktober 1970 zijn er op drie punten vernieuwingen doorgevoerd: a) de mogelijkheid voor Nederland om overeenkomstig de Nederlandse wetgeving de intresten te belasten die een vennootschap betaalt aan een natuurlijk persoon die in België verblijft, als die laatste persoonlijk (of een familielid) rechtstreeks of onrechtstreeks minstens 5 % van het kapitaal in die vennootschap bezit, wanneer die persoon tijdens de tien jaar vóór het jaar waarin die intrest wordt betaald, inwoner van Nederland is geweest en indien hij op het tijdstip van zijn emigratie naar België ten minste 5 % van de aandelen van die vennootschap bezat; b) de afschaffing van het regime van de grensarbeiders; c) de uitbreiding van het toepassingsveld van het artikel gewijd aan de bezoldigingen van bedrijfsleiders; d) de uitbreiding van het toepassingsgebied van het artikel betreffende de pensioenen, lijfrenten, sociale-zekerheidsuitkeringen en alimentatieuitkeringen, en de opheffing van de regel van de exclusieve belastingbevoegdheid van de bronstaat.

De overeenkomst is ondertekend op 5 juni 2001 en zou van kracht moeten worden op 1 januari 2003, de datum waartegen zowel de Belgische als de Nederlandse overheid hoopt de ratificatieprocedure te hebben beëindigd.

Meer info: <http://www.fiscus.fgov.be>

EURO

BROCHURE, EUROCHALLENGER, AANPASSING VAN HET KAPITAAL VAN DE VENNOOTSCHAPPEN, TOEPASSINGSBESLUITEN, EUROMINIKITS, WETSONTWERP, FISCALE CONCURRENTIE, ...

* **Brochure.** De brochure met als titel "Het Ministerie van Financiën en de definitieve overgang naar de euro", die men vindt op de website van het Ministerie van Financiën, behandelt de verschillende bepalingen die genomen zijn om de formulieren, betalingen en verschillende belastingaangiften aan te passen. Deze brochure is vooral bedoeld voor het grote publiek en wil ook een antwoord bieden op een reeks praktische vragen die de burgers zich kunnen stellen in hun relatie tot het Ministerie van Financiën: vanaf wanneer moet men de aangifte in euro invullen? Hoe vult men de B.T.W.-aangifte in euro in; quid met het kadastraal inkomen? Moet men staatsobligaties omwisselen? Men vindt er ook de regels die van toepassing zijn wanneer een eenheidsprijs voor goederen en diensten contractueel overeengekomen is in Belgische frank vóór 1 januari 2002 en hun levering of prestatie gefactureerd wordt na die datum, dus noodzakelijkerwijs in euro. Tot slot een praktisch detail: de brochure bevat ook de contactpersonen in geval men bijkomende inlichtingen wenst.

Meer info: <http://www.fiscus.fgov.be>. De brochure is eveneens verkrijgbaar aan de EURODESK van het Ministerie van Financiën, Financietoren, 2e verdieping, Kruidtuinlaan 50 in 1010 Brussel. Tel.: 02/210.39.76.

* **Eurochallenger.** Zoals u kunt lezen op pagina's 19 tot 23 van dit tijdschrift, is de website "Eurochallenger" in een nieuw kleedje gestoken. Behalve een grondige actualisering van de verschillende materies, kunt u op de website online vragen stellen die in zeer korte tijd worden beantwoord.

Meer info: <http://eurochallenger.be>

* **Minimumkapitalen voor de oprichting van een vennootschap.** Na een wachttijd van bijna zes maanden zijn de oorspronkelijke bedragen van het K.B. van 20 juli 2000 naar beneden afgerond. Vanaf 1 januari 2002 zijn de minimumkapitalen de volgende:

- BVBA: 18.550 EUR, te storten, vanaf 01/01/2002, voor een bedrag van 6.200 EUR;
- CVBA: 18.550 EUR (vast gedeelte van het kapitaal), te storten, vanaf 01/01/2002, voor een bedrag van 6.200 EUR;
- VSO (CVBA): 61.500 EUR (vast gedeelte van het kapitaal), te storten voor een bedrag van 2.500 EUR;
- NV: 61.500 EUR, volledig te storten;
- CVA: 61.500 EUR, volledig te storten;
- Landbouwvennootschap: 6.100 EUR, volledig te storten.

De zowat 127.000 vennootschappen van ons land met een minimumkapitaal dat precies gelijk is aan wettelijke minimumkapitaal mogen dus gerust zijn: ze hoeven niet over te gaan tot een kapitaalsverhoging tegen het einde van het jaar vanwege de invoering van de euro. Geen enkele vennootschap mag worden verplicht in haar statuten "frank" overall door "euro" te vervangen. Op grond van de Europese Verordening nr. 974/98 van 3 mei 1998 over het juridische kader van de euro en de continuïteit van de contracten, zullen de bedragen in BEF na 31 december 2000 automatisch gelezen worden als bedragen in euro, tegen de vaste koers van 40,3399 EUR. Ter info: 750.000 BEF is gelijk aan 18.592,01 EUR en 2.500.000 BEF (nieuw verplicht kapitaal sinds 1 juli 2001 voor de NV's opgericht voor 01/07/1996) komt overeen met 61.973,38 EUR.

Meer info: K.B. van 13 juli 2001 houdende invoering van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet voor aangelegenheden die ressorteren onder het Ministerie van Economische Zaken (B.S., 11 augustus 2001, 1e ed.); K.B. van 20 juli 2000 betreffende de invoering van de euro in de regelgeving inzake justitie (B.S., 30 augustus 2000, 1e ed.; Verordening (EG) nr. 974/98 van de Raad van 3 mei 1998 over de invoering van de euro (PB. L, 11 mei 1998, nr. 139); Art. 47 Wet van 30 oktober 1998 betreffende de euro (B.S., 10 november 1998) en Parl. St., Kamer, 2000-2001, Commissie voor Justitie, 23 januari 2001, nr. 363; 13 februari 2001, nr. 388 en 6 maart 2001, nr. 407.

* **Eurominikits.** Om de bevolking vertrouwd te maken met de nieuwe munteenheid en met de verspreiding van de euromunt, kunnen bedrijven in de tweede helft van december 2001 hun werknemers een eurominikit ter waarde van 12,40 EUR (500 BEF) cadeau doen. De eurominikit-actie is een echt succes. Op 15 juni 2001 zijn 2.200 bestellingen genoteerd bij de NBB, wat ongeveer 860.000 eurominikits vertegenwoordigt. Ter herinnering: een eurominikit is vrijgesteld van sociale-zekerheidsbijdrage als de kit een waarde heeft van 500 BEF en wordt toegekend aan iedere werknemer die in dienst is op 14 december 2001. De kit vormt een bijkomend voordeel ten opzichte van de bestaande voordelen in de onderneming. Het fiscale aspect dat we in het vorige nummer hebben behandeld, werd zopas becommentarieerd in een recente circulaire die niks nieuws vertelt.

Meer info: Circulaire Ci. RH 241/542.264 van 15 juni 2001

* **Serie maatregelen voor de overgang naar de euro.** De ministerraad heeft op 19 juli 2001 een voorontwerp goedgekeurd betreffende de definitieve overgang naar de euro. De tekst bevat drie soorten maatregelen. Ten eerste gaat het om maatregelen voor de overgang naar de fiduciaire euro. Ten tweede zijn twee begeleidingsmaatregelen genomen inzake handelspraktijken, die van tweeërlei aard zijn: bescherming van de consumenten bij de prijsaanduiding en uitstel van de winterkoopjesperiode tot de periode van 19 januari tot 16 februari 2002. Ten slotte zijn er fiscale maatregelen getroffen: de opheffing van de mogelijkheid beurstaksen en B.T.W. te betalen met kleefzegels. Die taksen moeten vanaf 1 januari 2002 worden betaald door middel van een gewone overschrijving.

Zoals gewoonlijk is dit voorontwerp voor advies aan de Raad van State voorgelegd en zal het worden onderworpen aan de goedkeuring van het parlement na het parlementair verlot.

* **Valsemunterij.** Nu we over de officiële versies van de eurobankbriefjes beschikken, herinneren we eraan dat de vervalsing van de euro strafrechtelijk betuigd wordt zoals de vervalsing van de Belgische frank.

Meer info: Wet van 4 april 2001 (B.S., 23 juni 2001).

FAILLISEMENTEN

CLAUSULE TOT EIGENDOMSVOORBEHOUD

Het 'herstelwetsontwerp' van de Faillissementswet is op 18 juli 2001 door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd. Nieuw is onder meer dat de tekst een stilzwijgende aanvaarding door de koper van een clause tot eigendomsvoorbehoud als geldig erkent. In het raam van de faillissementsprocedure definieert het ontwerp ook de criteria van verschoonbaarheid van een natuurlijk persoon en bepaalt dat die verschoonbaarheid in principe niet tot gevolg heeft dat hij ambtshalve ontlast wordt van de borgverplichtingen. Dat wordt door de rechtbank bepaald, die de gefailleerde in bepaalde omstandigheden, volledig of gedeeltelijk mag ontlasten van de borg uit vrijgevigheid als de uitvoering van zijn verplichting van die aard is dat ze zijn levensomstandigheden ernstig zou verslechteren.

Meer info: Wetsontwerp tot wijziging van de faillissementswet van 8 augustus 1997, het Gerechtelijk Wetboek en het Wetboek van vennootschappen, Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1132/1-14

FISCALE AUTONOMIE

DE VERWACHTE EVOLUTIE ...

* **Weldra alle belastingen Gewestbelastingen.** De fiscale autonomie, d.w.z. de mogelijkheid voor een gefederaliseerde entiteit belastingen te vestigen of aan te passen, is niet nieuw in ons land. Vóór de Lambermontakkoorden betrof die autonomie de successierechten, met name inzake de vererving van ondernemingen, evenals de belastingtarieven en vrijstellingen van de onroerende voorheffing. Vandaag beschikken we over de definitieve wetteksten: de Gewesten zullen vanaf begin 2002 het tarief, de vrijstellingen en de grondslag kunnen vastleggen van alle gewestbelastingen. Voorbeelden zijn de schenkingsrechten, hypotheekrechten, belasting op inverteerstelling, eurovignet, ...

Meer info: Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1280/001.

* **Nieuw in het Vlaams Gewest?** Het Vlaamse Gewest is alszins niet lang bij de pakken blijven zitten en heeft verschillende omvangrijke fiscale projecten bekendgemaakt: afschaffing van het kijk- en luistergeld, verlaging van de registratierechten voor woningen van 12,5 tot 10 % (en van 6 tot 5 % voor de woningen met een laag kadastraal inkomen), verlaging van de onroerende voorheffing in sommige wijken en het beheer op gemeentelijk niveau van het dossier van de belasting op leegstaande woningen. Ook de verlaging van de personenbelasting ter ondersteuning van sommige nog te bepalen economische doelstellingen staat op stapel.

Meer info: Aanvullende regeringsverklaring – Vlaams Parlement 9 juli 2001.

FISCAAL VERTEGENWOORDIGER

WAT MET DE BORG OP 1 JANUARI 2002?

Door de inwerkingtreding van de Europese Richtlijn van 17 oktober 2000 tot wijziging van de Zesde B.T.W.-Richtlijn zijn vanaf 1 januari 2002 de buitenlandse belastingplichtigen die zich in een andere lidstaat van de Europese Unie hebben gevestigd niet langer verplicht een fiscaal vertegenwoordiger in België te hebben. Momenteel zijn de buitenlandse belastingplichtigen die geen vaste inrichting in België hebben, verplicht om een vertegenwoordiger te erkennen alvorens ze in België belastbare verrichtingen mogen uitvoeren. Die vertegenwoordiger moet een borg betalen en de Minister werd gevraagd wat er met die borg gaat gebeuren.

In zijn antwoord kondigt de Minister aan dat de Administratie aan de belastingplichtigen met een vertegenwoordiger een brief zal sturen om hen ervan op de hoogte te stellen dat de erkenning van hun vertegenwoordiger, behalve een tegengesteld bericht van hun kant, op 1 januari 2002 geschrapt zal worden, wat betekent dat ze in principe niet meer verantwoordelijk zijn voor verrichtingen die na die datum worden uitgevoerd. De opheffing van hun borg zal daarom niet ambtshalve worden toegekend. Binnen een redelijke termijn na die schrapping zal de Administratie de verrichtingen controleren die zijn uitgevoerd tot 31 december 2001, en pas na die controle wordt de opheffing van de borg, totaal of gedeeltelijk, toegekend. De Minister vermeldt ook nog dat de vertegenwoordiger verantwoordelijk blijft voor onregelmatigheden die achteraf zouden worden ontdekt, als bewezen is dat ze voortvloeien uit zijn eigen handelen of uit een overeenkomst tussen hem en zijn buitenlandse opdrachtgever of andere personen.

Meer info: Vr. en Antw., Senaat, 2000-2001, nr. 2-37 van 26 juni 2001, Parl. vr. nr. 1215 van mevr. Nyssens van 19 maart 2001.

GEEXPATRIEERDEN IN LANDEN BUITEN EUROPA

WIJZIGING VAN DE BEREKENING VAN HET BIJKOMEND FORFAIT VAN BEROEPSKOSTEN

Een administratieve omzendbrief van 12 juli 2001 wijzigt de berekening van het bijkomende forfait van de beroepskosten dat momenteel wordt toegekend voor een bedrag van 30 % van de bezoldiging (met een maximum van 450.000 BEF) aan geëxpatrieerde werknemers in landen buiten Europa. Vanaf het aanslagjaar 2001 wordt dat for-

fait als volgt toegekend: 45 % op de eerste inkomensschijf van 500.000 BEF; 30 % op de tweede schijf van 500.000 BEF en 15 % op de derde schijf van 500.000 BEF. Vanaf het aanslagjaar 2002 wordt het bedrag van elke schijf van 500.000 BEF vervangen door 12.500 EUR.

Belangrijk detail: de bijzondere afwijkingen die in het verleden zouden zijn toegestaan en die voor de belastingplichtige gunstiger zouden zijn dan de nieuwe berekeningswijze, kunnen op mondeling of schriftelijk verzoek van de belastingplichtige behouden blijven.

Meer info: Omzendbrief Ci.RH.241/542.243 van 12 juli 2001

“GELE” NUMMERPLATEN

ZWANENZANG ?

Vanaf 1 oktober 2001 zullen natuurlijke personen die in België verblijven alleen nog met buitenlandse nummerplaten mogen rijden in België als ze in het bezit zijn van een attest van de B.T.W.-diensten. Verblijf in België betekent dat die personen aan een van de volgende voorwaarden beantwoorden: a) ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente; b) ingeschreven zijn in een Belgisch handelsregister of in het Belgisch ambachtsregister als natuurlijke persoon of rechtspersoon; c) als rechtspersoon zonder inschrijving in een Belgisch handels- of ambachtsregister, opgericht door of op grond van het internationaal, buitenlands of Belgisch recht en beschikken over een vaste inrichting in België waar het voertuig wordt beheerd of gebruikt.

De algemene regel is dat de Belgische verblijfhouders het voertuig dat ze in België in het verkeer willen brengen, moeten inschrijven – het is mogelijk de auto te laten inschrijven op naam van de gebruiker, ook wanneer de eigenaar zelf in België verblijft –, zelfs al is hij reeds ingeschreven in het buitenland.

Deze inschrijvingsplicht van voertuigen kent evenwel een aantal uitzonderingen waarvan de belangrijkste de voertuigen betreft die zijn ingeschreven in het buitenland en ter beschikking worden gesteld door een buitenlandse eigenaar waarmee de natuurlijke persoon een arbeidsovereenkomst heeft gesloten. De twee andere uitzonderingen zijn anekdotischer: a) iemand die in België verblijft zal altijd een voertuig kunnen huren in het buitenland en er 48 uur mee rijden in België; b) de ambtenaren die in België verblijven en die voor een internationale instelling werken die in een andere E.U.-lidstaat is gelegen zullen eveneens hun buitenlandse nummerplaat mogen behouden.

Meer info: Koninklijk Besluit en Ministerieel Besluit van 20 juli 2001 betreffende de inschrijving van voertuigen (B.S., 8 augustus 2001, 27022 en 27048).

HERSTRUCTURERING VAN VENNOOTSCHAP

SPLITSING ZONDER ONTBINDING

Een bepaling die al lang werd verwacht en vreemd genoeg is ingevoerd in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, maakt de fiscale bepalingen met het oog op de fiscale neutraliteit van verrichtingen ook van toepassing op met fusie en splitsing gelijkgestelde verrichtingen (opgenomen in artikel 677 Vennootschapswetboek). Hieruit volgt dat de gedeeltelijke splitsing van belasting is vrijgesteld, als aan de

volgende voorwaarden is voldaan: a) de inbreng wordt vergoed door aandelen; b) de overdragende of verkrijgende vennootschap is een Belgische vennootschap; c) de verrichting vindt plaats overeenkomstig het Vennootschapswetboek; d) de verrichting vervult behoeften die van economische en financiële aard zijn. Verlies evenwel niet uit het oog dat de beperkte boeking van artikel 206 § 2 ook van toepassing is op de gedeeltelijke splitsing.

Deze nieuwe reglementering is van toepassing op de verrichtingen die zijn uitgevoerd vanaf 6 februari 2001.

Meer info: Wet van 16 juli 2001 houdende wijziging van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt, van de wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen en van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, B.S., 20 juli 2001.

KINDEREN TEN LASTE

ALLERLEI WIJZIGINGEN

* **Inkomsten.** Om een kind te kunnen beschouwen als een kind ten laste moet er in de zin van artikel 136 W.I.B. 92, dat samen met artikelen 140, 141 en 145 van hetzelfde Wetboek moet worden gelezen, aan drie voorwaarden zijn voldaan:

- 1) het moet deel uitmaken van het gezin op 1 januari van het aanslagjaar;
- 2) het mag, in het belastbaar tijdperk, geen inkomsten hebben gehad die hoger zijn dan 60.000 BEF (90.000 BEF voor niet-gehandicapte kinderen ten laste van een alleenstaande);
- 3) het mag geen vergoeding ontvangen hebben die beroepskosten voor de belastingplichtige vormt. De gemeenschappelijke kinderen van niet-gehuwde samenwonenden zijn ten laste van de persoon die de leiding van het huis houden op zich neemt.

Om de netto-inkomsten van het kind te bepalen zal er geen rekening worden gehouden met het alimentatiegeld en dat voor een bedrag van 1.800 EUR per jaar. Deze bepaling, die vastgelegd is in het kader van de hervorming van de personenbelasting, zal binnenkort in het Wetboek worden opgenomen in het nieuwe artikel 143, 6° WIB 92. De bepaling zal van toepassing zijn vanaf het aanslagjaar 2002 (inkomsten 2001) en zal gelden voor alle kinderen, gehandicapt of niet, ten laste van gehuwde personen of alleenstaanden. Vanaf hetzelfde aanslagjaar wordt de maximumgrens van 90.000 BEF (2.250 EUR) van artikel 141 W.I.B. 92, voor de berekening van de inkomsten van niet-gehandicapte kinderen ten laste van alleenstaanden, verhoogd tot 104.000 BEF (2.600 EUR).

Meer info: nieuw artikel 143, 6° W.I.B. 92 en IAB-Info nr.15/2001

* **Belastingkrediet.** Een ander aspect van de hervorming, dat bedoeld is om de fiscale situatie van gezinnen met een laag inkomen te verbeteren, is de invoering van een nieuwe vorm van belastingkrediet die het mogelijk zal maken het negatieve belastingsaldo om te zetten in een terugbetaalbaar krediet, voor een bedrag van maximum 250 EUR per kind. Het belastingkrediet zal gelijk zijn met het deel van het vrijgestelde bedrag dat mag worden omgezet, vermenigvuldigd met het belastingtarief voor de overeenkomstige inkomstenschijf.

Deze regel is van toepassing vanaf het aanslagjaar 2003.

Meer info: nieuw artikel 134 W.I.B. 92 en IAB-info nr. 15/2001.

STOPZETTINGSMEERWAARDEN

VRIJSTELLINGEN TOELICHTINGEN

In antwoord op een parlementaire vraag heeft de Minister van Financiën onlangs enkele toelichtingen verstrekt over de vrijstelling van de stopzettingmeerwaarden. Op grond van artikel 46, § 1, eerste lid, 2° W.I.B. 92, zijn de stopzettingmeerwaarden bepaald in artikel 28, eerste lid, 1° van hetzelfde wetboek volledig maar tijdelijk vrijgesteld wanneer ze zijn verkregen of vastgesteld ter gelegenheid van de inbreng van een of meer takken van activiteiten of van een algemeenheid van goederen in een vennootschap aan de hand van de toekenning van aandelen die het maatschappelijk kapitaal van die onderneming vertegenwoordigen. De belasting in hoofde van de inbrenger wordt in feite uitgesteld naar het ogenblik dat een meerwaarde op de aandelen wordt gerealiseerd die ontvangen zijn als vergoeding voor de inbreng. Bovendien artikel 46, § 3, eerste lid bepaalt dat de meerwaarden in kwestie dan worden bepaald door aan de aandelen of deelbewijzen een identieke waarde toe te kennen aan die die de ingebrachte aandelen vanuit fiscaal oogpunt hadden uit hoofde van de vroegere belastingplichtige. Of die aandelen of deelbewijzen al dan niet bestemd zijn voor de uitoefening van de beroepsactiviteit is hierbij van geen belang. De meerwaarden die voortvloeien uit de vervreemding van die aandelen zijn nog altijd belastbaar onder voorbehoud van de vrijstelling van artikel 44, § 1, 2° W.I.B. 92.

Meer info: Vr. en Antw., Kamer, 2000-2001, nr. 80, 18-06-2001, p. 9068, Parl. vr. nr. 587 van de heer Claude Eerdeken van 9 februari 2001.

PERSONENBELASTING

OP WEG NAAR HET STAATSLAD

De Kamer van Volksvertegenwoordigers heeft op 4 juli 2001 in plenaire zitting het wetsontwerp houdende hervorming van de personenbelasting goedgekeurd. Behalve het tijdschema en een algemene beschrijving van de beoogde maatregelen, bevatten een aantal recente nummers van IAB-Info gedetailleerde commentaar op specifieke punten (reiskosten woonplaats-plaats van tewerkstelling, belastingkrediet, ...).

Ter herinnering: de hervorming steunt op vier pijlers: de verlaging van de belastingdruk op arbeidsinkomsten, de afschaffing van de discriminatie tussen samenwonenden en gehuwden, de verbetering van de situatie van de gezinnen door meer rekening te houden met de kinderen en ten slotte milieufiscaliteit.

Meer info: Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1270/1-9 en IAB-Info nrs. 13, 14 en 15/2001.

REISKOSTEN

VRIJSTELLING, AFTREK EN TERUGBETALING

* **Woonplaats-plaats van tewerkstelling (abonnement, openbaar vervoer).** We melden maar al te graag dat artikel 38, eerste lid, 9° van het W.I.B. 1992 is gewijzigd vol-

gens de beloftes van de Minister van Financiën en de documentatie bij de laatste aangifte.

Zoals aangekondigd geldt deze wijziging voor het aanslagjaar 2001, zowel in de openbare als in de privé-sector. Anders gezegd: wie bij zijn aangifte – ingediend ten laatste op 29 juni 2001 – een attest heeft gevoegd dat aantoonde dat hij in 2000 een abonnement bij een openbare vervoersmaatschappij (NMBS, MIVB, TEC, DE LIJN) had, heeft recht op de volledige vrijstelling als hij forfaitaire kosten aangeeft.

Meer info: Wet tot wijziging van artikel 38 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 inzake de bijdrage van de werkgever in de reiskosten van de woonplaats naar de plaats van tewerkstelling (B.S., 22 augustus 2001).

* **Woonplaats-plaats van tewerkstelling (collectief ondernemingsvervoer).** Ten gevolge van een amendement dat door de Regering is ingediend bij de bespreking van het ontwerp voor de hervorming van de personenbelasting, zullen de kosten die de bedrijven maken om het collectief ondernemingsvervoer van hun werknemers te organiseren volledig aftrekbaar zijn voor het aanslagjaar 2002 en de aftrek bedraagt zelfs 120 % vanaf het volgende aanslagjaar.

Meer info: Wetsontwerp houdende hervorming van de personenbelasting, Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1270/1-9

* **Beroepsmatige verplaatsingen met eigen voertuig** Werknemers die hun eigen wagen gebruiken om verplaatsingen voor hun werk uit te voeren, ontvangen van hun werkgever vaak een forfaitaire vergoeding als terugbetaling van die vervoerkosten. Wanneer die vergoeding niet hoger is dan de vergoeding die de staat aan zijn ambtenaren toekent (10 BEF/km, sinds het K.B. van 20 juli 2000), wordt ze beschouwd als een terugbetaling van eigen kosten van de werkgever en vormt ze dus geen belastbare vergoeding voor de werknemer. In een omzendbrief van 25 juli 2001 werd dit bedrag verhoogd tot 10,63 BEF/km voor de periode van 1 juli 2001 tot 31 december 2001. Vanaf 1 januari 2002 en tot 30 juni 2002 is dat 0,2636 EUR/km. Het tarief wordt opnieuw aan de index aangepast op 1 juli 2002.

Die aanpassing geldt eveneens voor de kilometervergoedingen die de werkgevers uit de privé-sector betalen.

Meer info: Ministerie van Ambtenarenzaken, omzendbrief nr. 510 van 25 juli 2001, B.S., 9 augustus 2001, 27223.

SCHENKINGEN VAN KUNSTWERKEN

VERSOEPELING PROCEDURE

Sinds de inwerkingtreding van de Wet van 1 augustus 1985 is het mogelijk kunstwerken af te geven ter betaling van successierechten. Deze zware en betrekkelijk ingewikkelde procedure werd zopas versoepeld en wel op twee manieren.

- Op het vlak van de inkomstenbelastingen (art. 104, 5° WIB 92) is het niet langer nodig dat het kunstwerk internationale faam geniet. Het is voldoende dat het behoort tot het roerend cultureel erfgoed van het land. Bovendien zal er maar één enkele commissie meer zijn (dezelfde als die inzake successierechten) die aan de minister een bindend advies geeft. Ten slotte is het dubbel aftrekplafond (art. 109 WIB 92) dat werd opgelegd om het maximumbedrag van de aftrekbare giften te bepalen, afgeschaft.

- Op het vlak van de successierechten, is het afgeven van een kunstwerk voortaan mogelijk ter betaling van de rechten van overgang bij overlijden van een persoon die geen Rijksinwoner is. Bovendien hoeft het kunstwerk niet langer internationale faam te genieten. Het is evenmin noodzakelijk dat het deel uitmaakt van de nalatenschap: het is voldoende dat het op de dag van het overlijden in zijn geheel toebehoort aan de overledene en/of zijn overlevende echtgenoot of aan de erfgenamen, legatarissen of begiftigden.

De datum van inwerkingtreding van die nieuwe bepalingen zal worden vastgelegd bij koninklijk besluit.

Meer info: Wet van 21 juni 2001 tot wijziging van de gevolgen voor de inkomstenbelastingen van schenkingen aan de Staat en tot wijziging van de regeling voor de aangifte van kunstwerken ter betaling van successierechten, (B.S., 5 juli 2001, 23341 en Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1110/001 e.v.).

TOBINTAKS

DISCUSSIES VOLOP AAN DE GANG

De Tobintaks heeft haar naam ontleend aan de Engelse econoom die de taks heeft bedacht. Het gaat om een systeem van voorheffing op de internationale kapitaalbewegingen om de financiële speculatie te beperken. De taks werd lang beschouwd als een verleidelijk idee dat ver van de werkelijkheid stond, maar de Hoge Raad voor Financiën heeft over de eventuele invoering van de taks onlangs een zeer volledig verslag opgemaakt na de resoluties van de Kamer en de Senaat. Deze kwestie stond eveneens op de agenda van de informele Ecofin Raad die in Luik heeft plaatsgevonden op 22 en 23 september 2001.

Meer info: http://www.minfin.fgov.be/portail1/nl/actu/tobindef_nl.pdf

VENNOOTSCHAPSBELASTING

NIEUWS OVER HERVORMING

- * **Nieuwe pistes?** In zijn antwoord op een parlementaire vraag heeft de Minister van Financiën verschillende aspecten van de hervorming van de vennootschapsbelasting toegelicht. Enerzijds bevestigt hij – tegelijk met de verklaringen van de Eerste Minister na zijn vakantie – zijn intentie om eerst de nominale aanslagvoet te verlagen van 40 tot 34 %, wat een latere daling tot 30 % geenszins in de weg staat vanwege bijzonder aanzienlijke terugkeereffecten. Anderzijds, in het kader van de specifiekere steunmaatregelen aan de K.M.O.'s en de heel kleine ondernemingen, heeft de Minister er ook aan herinnerd dat hij van plan is op een evenredige manier de nominale aanslagvoet en terzelfder tijd de verlaagde belastingtarieven van de vennootschapsbelasting te hervormen. Tegelijk met die wijziging wil de Minister van Financiën concrete oplossingen bieden voor het probleem van de slechte toegang tot de kapitaalmarkt en bankkredieten door een gebrek aan duidelijkheid en liquiditeit. De werkgroep die zich momenteel over de kwestie buigt, zou tegen begin oktober een eerste stand van zaken van de vooruitgang van haar werkzaamheden klaar moeten hebben.

Meer info: Senaat, 2000-2001, 21 juni 2001, 2-128, Verslag van de plenaire zitting, 19 e.v..

- * **Coördinatiecentra.** Op 13 juli heeft de Belgische Regering een brief ontvangen waarin de Europese Commissie schrijft dat ze een procedure wil starten over de onge-rechtvaardigde fiscale gunstregimes die worden toegekend aan ondernemingen en op die manier staatshulp kunnen vormen. Ook al komen de coördinatiecentra niet voor op die bekende lijst, toch heeft de Commissie gevraagd dat het regime wordt aangepast voor de toekomst. Als dat niet gebeurt, zal ze een nieuwe onderzoeksprocedure starten. Momenteel telt België 475 coördinatiecentra, waarvan de helft over een erkenning beschikt die nog geldig is na 2005. De Europese Commissie wenst niettemin dat hun fiscale gunstregime wordt afgeschaft tegen 2005, terwijl België de termijn wil naleven die aan de bestaande centra is toegestaan, ook als die langer loopt dan 2005.

Het kabinet van Financiën heeft een termijn tot januari 2002 gevraagd om zich ten gronde uit te spreken.

Meer info: Persmededeling van de Europese Commissie, nr. IP/01/982 van 11 juli 2001, Mondelinge vragen nrs. 5144 en 5191, Desimpel en Van Hoorebeke, Beknopt verslag, Commissie voor de Financiën en de Begroting, Kamer, 17 juli 2001 en J. MALHERBE "Concurrence fiscale dommageable et paradis fiscaux", J.T., nr. 5997, 27 januari 2001, 57-64.

WERKNEMERSPARTICIPATIE

BEKENDMAKING VAN DE WET IN HET STAATSBLAD

De Wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen (gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 juni 2001) biedt naast de bestaande wettelijke systemen (zie art. 609 Vennootschapswetboek), iedere werkgever (onderneming of groep) de mogelijkheid op een vrijwillige basis en voor alle personeelsleden een regeling voor werknemersparticipatie in het kapitaal en/of de winst in te voeren, indien het totale bedrag van de uitkeringen niet meer bedraagt dan 10 % van de totale brutoloonmassa van de onderneming, noch meer dan 20 % van de winsten van het resultaat na belasting.

Als het plan de vorm aanneemt van een participatie in de winst, en dus van uitkeringen in speciën, moet de werkgever aan de bron een speciale solidariteitsbijdrage afhouden van 13,07 % en een taks van 25 % van het toegekende bedrag. Als het gaat om een participatie in het kapitaal ontvangt de werknemer aandelen met stemrecht, die gedurende ten minste 2 jaar en ten hoogste 5 jaar niet beschikbaar zijn. Geen enkele sociale bijdrage is verschuldigd, maar wel een taks van 15 %. Die taks van 15 % is onderworpen aan een bijkomende taks van 10 % en een solidariteitsbijdrage, in geval van niet-naleving van de tijdelijke niet-beschikbaarheid van de aandelen of deelbewijzen die in het kader van het participatieplan zijn ontvangen.

Voor de K.M.O.'s mag de participatie in het kapitaal vervangen worden door een investeringsspaarplan. De werknemers lenen dan tegen intrest (niet-achtergestelde lening terugbetaalbaar na een periode van twee tot vijf jaar) de toegekende participaties. De taks bedraagt 15% van de som die tot niet-achtergestelde lening aan de K.M.O.-werkgever is omgevormd.

Meer info: Wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal en in de winst van de vennootschappen (B.S., 9 juni 2001) en Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1043/001 e.v.